

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 16122/2023
11.07.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Мирјане Андријашевић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Ивана Мандић Кошарка, адвокат из ..., против тужене Општине Бечеј, коју заступа Општински правобранилац, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 694/23 од 16.03.2023. године, у седници већа одржаној 11.07.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 694/23 од 16.03.2023. године у преиначујућем делу става првог изреке, тако што се **ОДБИЈА**, као **неоснована**, жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Бечеју П 34/20 од 05.11.2020. године у делу става другог изреке којим је обавезана тужена да тужили на име накнаде нематеријалне штете, поред износа од 210.000,00 динара, исплати износ од још 170.000,00 динара и то: за претрпљене физичке болове поред износа од 80.000,00 динара износ од још 80.000,00 динара, за претрпљени страх поред износа од 50.000,00 динара износ од још 30.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због умањења животне активности поред износа од 80.000,00 динара износ од још 60.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 05.11.2020. године до исплате, у року од 15 дана од дана пријема отправка пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужили накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 18.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бечеју П 34/20 од 05.11.2020. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужили, на име накнаде нематеријалне штете, исплати износ од 380.000,00 динара и то износ од 160.000,00 динара за претрпљене физичке болове, износ од 80.000,00 за претрпљени страх и износ од 140.000,00 динара за претрпљене душевне болове због умањења опште животне активности, све са законском затезном каматом

од 05.11.2020. године као дана пресуђења до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиљи на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове исплати износ од још 200.000,00 динара, за претрпљени страх износ од још 100.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због умањења опште животне активности износ од још 200.000,00 динара. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 185.000,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 694/23 од 16.03.2023. године, ставом првим изреке, жалба тужиље је одбијена, а жалба тужене је делимично усвојена а делимично одбијена, па је првостепена пресуда у усвајајућем делу одлуке о тужбеном захтеву делимично преиначена, тако што је одбијен тужбени захтев за накнаду нематеријалне штете преко укупног износа од 210.000,00 динара (за износ од 170.000,00 динара) и то за претрпљене физичке болове преко износа од 80.000,00 (за износ од 80.000,00 динара), за претрпљени страх преко износа од 50.000,00 динара (за износ од 30.000,00 динара) и за претрпљене душевне болове због умањења животне активности преко износа од 80.000,00 динара (за износ од 60.000,00 динара), све са законском затезном каматом од 05.11.2020. године до исплате, док је у преосталом побијаном непреиначеном делу првостепена пресуда потврђена. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у преиначеном делу, тужиља је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као изузетној дозвољеној, применом члана 404. Закона о парничном поступку.

Ревизија је дозвољена применом члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011... 10/2023, у даљем тексту: ЗПП), због чега није било места оцени дозвољености изузетне ревизије применом члана 404. ЗПП.

Испитујући побијану пресуду у преиначеном делу, у смислу члана 408. ЗПП, Врховни суд је оценио да је ревизија тужиље основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља се дана 28.05.2015. године око 21,30 часова, бициклом кретала улицом ... у Бечеју, коловозном десном страном, на удаљености око пола метра од ивице коловоза. У једном делу улице на коловозу су стајали остаци лежећег полицајца, односно радило се о оштећеном лежећем полицајцу, чија је готово половина недостајала, а у пределу где је део недостајао заостали су шрафови (ексери) који су „вирили“. Тужиљин бицикл је био осветљен и предњим и задњим светлом, али улица није била осветљена, а био је сумрак. Тужиља није видела саобраћајни знак да се налази препрека на путу од крошњи дрвећа, знала је да је на том делу пута лежећи полицајац, али не и да је оштећен. Тужиљин бицикл је закачио један од шрафова лежећег полицајца, услед чега је тужиља изубила равнотежу и пала са бицикла и снажно ударила о коловоз. Пролазник који је ово приметио јој је помогао да устане, након чега је тужиља отишла кући мислећи да се ради о обичној повреди и да

ће бол проћи. Сутрадан за заказала лекарски преглед, па ју је 02.06.2015. године у Дому здравља Бечеј предлегао лекар опште праксе, дао јој упут за снимање, које је обављено 05.06.2015. године, када је констатована повреда – прелом репног наставка тртичне кости. Болови које је тужила осећала се нису смањили ни узимањем лекова, због чега се тужила више пута обраћала ортопеду. Бол се спустио на ноге па се лечење наставило и током 2016. године. Јуна 2016. године је тужила започела физикалну терапију у бањи, а у септембру 2016. године је обавила радиолошки преглед у Клиничком центру Војводине, да би новембра те године окончала лечење. Из налаза и мишљења судских вештака специјалисте ортопедије и трауматологије и специјалисте неуропсихијатрије утврђено је да је тужила услед задобијене повреде трпела физички бол и страх дужине трајања и интензитета ближе наведених у образложењу нижестепених пресуда, као и да су тужили услед задобијене повреде све активности које подразумевају седење и радна активност веома отежане, да провоцирају болове и потребу честог устајања и шетања са циљем да болови попусте, да тужила трпи неугодности услед ограничене покретљивости, немогућност правилног устајања, седења и стајања, због осећаја жуљања, паљења и свраба, ограниченог избора исхране, неугодности везане за одржавање хигијене, што је свеукупно код тужиле довело до умањења животне активности од 8%,

На овако утврђено чињенично стање, нижестепени судови су применили материјално право из чл. 154, 155. и 200. Закона о облигационим односима и оценили да постоји основ за обавезивање тужене на накнаду нематеријалне штете коју је тужила услед повређивања претпела у виду физичких болова, страха и душевних болова због умањења животне активности, јер је тужена одговорна за одржавање коловоза и препрека које су на њему постављене, а неадекватним вршењем делатности од општег интереса је изазвала реалну опасност повређивања грађана у улици у којој је тужила због оштећеног лежећег полицајца пала и задобила тешку телесну повреду.

Првостепени суд је оценио да на страни тужиле нема кривице нити доприноса настанку штете, због чега је обавезао тужену да јој за све видове претрпљене штете исплати износе наведене у изреци првостепене пресуде, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате.

Насупрот становишту првостепеног суда, другостепени суд је применом члана 192. став 1. у вези члана 205. ЗОО оценио да је тужила допринела настанку штетног догађаја, па тако и свом повређивању са 50%, јер је имала сазнања да на делу пута којим се кретала постоји препрека у виду лежећег полицајца, услед чега своје кретање морала пажљивије и брижљивије да прилагоди околностима на путу, због чега је одредио правичну накнаду за све видове претрпљене нематеријалне штете и преиначио првостепену пресуду тако што је умањио износ накнаде сразмерно тужилином доприносу настанку штете.

По оцени Врховног суда, основано се ревизијом тужиле указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право, односно одредбе чл. 200. и 205. Закона о облигационим односима, када је утврдио да постоји допринос тужиле настанку штете због чега је преиначио првостепену пресуду и сразмерно тужилином доприносу умањио износ накнаде нематеријалне штете на износ од 210.000,00 динара, са законском затезном каматом, односно одбио тужбени захтев за износ од још 170.000,00 динара.

По оцени Врховног суда, првостепени суд је водио рачуна о свим објективним и субјективним околностима конкретног случаја релевантним за досуђивање висине накнаде штете за претрпљени физички бол, страх и душевне болове због умањења животне активности, значају повређеног добра и циљу коме служи ова накнада. Тужила се критичном приликом прописно кретала коловозом, тако што је возила бицикл на удаљености од пола метра од коловоза, улица није била осветљена, бицикл јој је био прописно осветљен, а лежећи полицајац који је био на путу је био оштећен, на тај начин што је готово половина лежећег полицајца недостајала, а у пределу где је део недостајао заостали су шрафови (ексери) који су „вирили“. Околности под којима се десила незгода указују да се тужила критичном приликом понашала на начин на који поступа просечан грађанин док коловозом вози бицикл, па иако је тужила имала сазнање да на том делу пута постоји лежећи полицајац, она није знала нити је могла знати да је исти оштећен, због чега, насупрот становишту другостепеног суда, није морала да пажљивије и обазривије од уобичајеног своје кретање прилагоди условима на путу.

Код постојања наведених околности конкретног случаја које су од значаја на висину накнаде штете, на које је правилно указао првостепени суд, висина накнаде штете досуђена првостепеном пресудом може се сматрати правичном, према сврси и циљу коме та накнада служи, односно наведени износ није превисоко одмерен.

Из наведених разлога Врховни суд је применом члана 416. став 1. ЗПП, ставом првим изреке преиначио другостепену пресуду тако што је одбио као неосновану жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду за износ од још 170.000,00 динара и одлуку о трошковима парничног поступка, и одбио захтев тужене за накнаду трошкова парничног поступка.

Тужили према успеху ревизијском поступку, применом одредби чл. 153, 154. и 163. ЗПП припада право на накнаду трошкова ревизијског поступка у границама постављеног и опредељеног захтева, за састав ревизије у износу од 18.000,00 динара, применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Из наведених разлога, применом члана 165. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић